

Maalta kaupunkiin

Punainen tupa ja perunamaa - 1900-luvun alun talonpoikainen Suomi

- 1900-luvun puoliväliin maatalousmaa
 - Tavoitteena omavaraisuus
- Sosiaalinen rakenne muuttui kun monet tilat lunastivat maat itselleen

Kaupunkeja ja kuluttamista maailmansotien välisenä aikana

- Kaupunkiin muuttaminen kiihtyi 1930-luvulla
- Kaupungistuminen muutti yhteiskuntaa ja elintaso nousi
- Koneet ja laitteet käyttöön helpottamaan arkea kotona
- Keskiluokasta merkittävä väestön osa 1920-30 -luvuilla
- Parantunut ravinto, hygienia ja asuinolot vähensivät tartuntatauteja
- Yleinen hyvinvoinnin kasvu lisäsi väkilukua

- Koulutustason paraneminen ja lasten hyvinvointia korostava arvomaailma laski syntyvyyttä kaupungeissa
- 1939 kansanhuoltoministeriö hoitamaan säännöstelytaloutta
- Peruselintarvikkeiden säännöstely
- Säännöstelytalous päättyi 1954

Kotiäitiyden ihanne jatkui sotien jälkeen

- 1940 -luvulla perinteiset perhearvot voimissaan
 - Mies elätti perheen
 - Nainen hoiti kodin ja lapset
- Nainen teki kaikki kotityöt vaikka olisi ollut ansiotyössä
- Kodinkoneet helpottamaan kotiäitien arkea 1950-luvulla
- Naisen hyveenä ahkeruuden lisäksi naisellisuus ja kauneus

Tuvasta betonilähiöön - sotien jälkeinen raju rakennemuutos

- Nopea elinkeinorakenteen muutos sotien jälkeen
- 1980 - luvun alussa maailman vauraimpia valtioita
- Peltojen paketointi - valtiolta korvauksia mikäli pelto jätettiin viljelemättä
- Tehostuneessa maataloudessa ei riittänyt töitä suurille ikäluokille
- Haettiin toimeentuloa Etelä-Suomen teollisuus- ja palveluelinkeinojen parista

- Asutuspolitiikka synnytti lähiöt
- Suuri siirtolaisuus Ruotsiin
 - Molempien maiden etu
- Koulutus lisäsi tuottavuutta ja suomalaisten tuotteiden kilpailukykyä
- Metalliteollisuus nousi metsäteollisuuden rinnalle
- Tuotteiden jalostusaste kasvoi

- 1961 Efta-sopimus - suurin osa tuotteista myytiin länsimarkkinoille
- 1973 vapaakauppasopimus ECC:n kanssa
 - Vientiteollisuus monipuolistuu
- **Palvelusektori kasvaa nopeasti**
 - Siirryttiin suoraan alkutuotannosta palvelualoille
 - Erityisesti naiset
 - Suomi muuttui palveluyhteiskunnaksi

Elämäntavan muutos toisen maailmansodan jälkeen

- Elintason nousu
- Kaupungistuminen
- Vapaa-ajan lisääntyminen
- Perusmenoihin yhä pienempi osa ansioista
- Reaaliensiot kolminkertaistuivat 1960 - 2000
- Kulutusyhteiskunta
- Kulutettiin enemmän kuin koskaan, kulutus rahoitettiin velkarahalla

- Avioerot yleisty
- Elämä yksilökeskeisempää kaupungissa
- Vapaa-aika lisääntyi
- 40 tuntinen työviikko ja lauantaista vapaapäivä
- Vuosilomat pidentyivät

Kohti tasa-arvoa

- Naisen asema paranee 1900-luvun jälkipuoliskolla
 - Elinkeinorakenteen muutos, hyvinvointiyhteiskunta
- Päivähoitojärjestelmä
- Koulutetut naiset uskalsivat pyytää tasa-arvoa
- Yliopistoissa poliittista radikalismia
- Ehkäisypillereillä voitiin rajoittaa lasten määrää
- 1970 oikeus aborttiin sosiaalisin perustein
- Laki muuttui hitaasti
- Syrjintä ja tasa-arvolaki 1987
- Tasa-arvoinen avioliittolaki 2017

Parempaa yhteiskuntaa
rakentamassa

Suomesta tulee hyvinvointivaltio

- 1930 -luvulla valtion rooli kasvaa
- 1936 sosiaalihuolto ja sosiaaliturva
- Tulonsiirroilla tasattiin varallisuutta
- Sodan jälkeen neuvolajärjestelmä
- 1948 lapsilisä
- Pohjoismainen hyvinvointivaltio 1960-70 -luvulla
- Panostus koulutukseen ja terveydenhuoltoon

- Päivähoito
- Kotihoidontuki
- Eläkelait
- Sairausvakuutus
- Kansanterveyslaki 1970-luvulla
- Oppikoulu
- Korkeakoulut
- Opintotukijärjestelmä 1970 -luvulla
- Keskimääräinen koulutustaso nousi

Lamat hyvinvointivaltion haasteena

- 1990 - luvun alussa maailman laskusuhdanne
- Vienti länteen väheni, idänkauppa romahti
- Neuvostoliitto hajosi
- Syvin lama 1990 -luvulla
 - Puoli miljoonaa työtöntä
- Elintasoerot kasvoivat uudestaan
- Laman jälkeen hyvinvointivaltiosta kohti hyvinvointiyhteiskuntaa

Sibeliuksesta hipstereihin - muuttuva kulttuuri

Itsenäistyneen Suomen kulttuuri

- Kansan sivistys ideologiana
- Tulenkantakat
- Arkkitehtuuri ja muotoilu maailman maineessa 1950-luvulla
- 1950-luvun kaupungistumisen myötä nuorisokulttuuri
- Kapinointi
 - Maanpuolustus, seksi ja alkoholi
- Teiniliitto - valtakunnallinen opiskelijoiden liitto
- Taistolaiset - vähemmistö kommunistit

Monikulttuurinen ja postmoderni Suomi

- Maahanmuutto näkyy myös Suomessa
- 2000 -luvulla hipsterikulttuuri nuorten aikuisten parissa
- 1990 -luvulla yleistyi uusmedia - digitaalinen kulttuuri
 - Sosiaalinen media

Jatkuuko Suomen menestystarina?

- Omavaraisesta maatalousmaasta palveluyhteiskunnaksi
- Suomi on tasa-arvon kärkimaita maailmassa